

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

УДК 341

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.3.50>

ПОГРЕБИЦЬКИЙ М.Л.

**МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
У ПРОТИДІІ КОНТРАБАНДИ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ**

**INTERNATIONAL COOPERATION BETWEEN LAW ENFORCEMENT AGAINST
SMUGGLING AND AMMUNITION SMUGGLING**

У статті здійснено правовий аналіз нормативних актів, що регулюють міжнародне співробітництво правоохоронних органів під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів. Акцентовано, що міжнародне співробітництво під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів, насамперед, зумовлене необхідністю співпраці правоохоронних органів, так як контрабанда вчиняється саме транснаціональними організованими злочинними угрупованнями і таке співробітництво потребує системного вирішення невідкладних правових, організаційних та тактичних питань, що забезпечують сприятливі умови щодо виявлення та документування усіх членів організованих груп та інших учасників, які причетні до цього злочину та інших суміжних. З'ясовано, що якщо на території України було вчинено викрадення вогнепальної зброї і є вірогідні відомості про те, що вона вивезена за кордон, правоохоронні органи можуть оголосити міжнародний розшук цієї зброї як у одній, так і в кількох країнах. При зверненні до Національного центрального бюро Інтерполу в Україні зазначають стисло фабулу злочину, номер кримінальної (оперативно-розшукової) справи, матеріалу перевірки, дату їх порушення та орган, який здійснює провадження, тип зброї, калібр, марку, модель, номер серії та рік випуску, довжину ствола, колір металу, інше наявне маркування). До запиту за наявності додають фотографію зброї. Також у статті розкривається сучасний організаційно-правовий механізм взаємодії правоохоронних органів України з міжнародними організаціями та спеціальними органами окремих країн під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів. Наведено приклади міжнародного співробітництва правоохоронних органів під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів. Наголошено, що правоохоронним органам України бракує досвіду щодо протидії контрабанді зброї та боєприпасів, а також така діяльність потребує від правоохоронних органів злагодженої діяльності останніх як на внутрішньо державному рівні так зовнішньо міждержавному. У зв'язку із цим запропоновано пропозиції щодо удосконалення протидії контрабанді зброї та боєприпасів.

***Ключові слова:** міжнародне співробітництво, контрабанда, протидія, зброя та боєприпаси.*

The article analyzes the legal regulations governing the international cooperation of law enforcement agencies in combating the smuggling of weapons and ammunition. It is emphasized that international cooperation in combating the smuggling of weapons and ammunition is primarily due to the need for law enforcement cooperation, as smuggling

is carried out by transnational organized criminal groups and such cooperation requires a systematic solution of urgent legal, organizational and tactical issues. and documenting all members of organized groups and other participants involved in this crime and other related ones. It was found that if a firearm was stolen in Ukraine and there is credible information that it was exported abroad, law enforcement agencies may declare an international search for these weapons in one or several countries. When applying to the National Central Bureau of Interpol in Ukraine, the plot of the crime, the number of the criminal (operational and investigative) case, the material of the inspection, the date of their violation and the body conducting the proceedings, type of weapon, caliber, brand, model, serial number and year, barrel length, metal color, other available markings). A photo of the weapon is attached to the request if available. The article also reveals the modern organizational and legal mechanism of cooperation between Ukrainian law enforcement agencies and international organizations and special bodies of individual countries in combating the smuggling of weapons and ammunition. Examples of international cooperation of law enforcement agencies in combating the smuggling of weapons and ammunition are given. It is emphasized that the law enforcement agencies of Ukraine lack experience in combating the smuggling of weapons and ammunition, and such activities require law enforcement agencies to coordinate the activities of the latter both at the domestic level and externally interstate. In this regard, proposals have been proposed to improve the fight against the smuggling of weapons and ammunition.

Key words: *international cooperation, smuggling, counteraction, weapons and ammunition.*

Постановка проблеми. Контрабанда зброї та боеприпасів, а також їх компонентів є складовим елементом ескалації конфліктів між країнами або всередині держав, який уможливорює протиправну діяльність різноманітних незаконних збройних формувань, таких як терористичні та диверсійні угруповання на теренах східного регіону України. Контрабанда зброї може включати в себе як незаконну передачу або витік матеріалів, технологій та компонентів, пов'язаних зі зброєю масового ураження (ЗМУ), так і незаконне постачання, торгівлю й крадіжки звичайних озброєнь, що є злочином уже на стадії підготовки. Водночас обізнаність уповноважених державних органів України щодо правових механізмів та проблем протидії незаконному обігові зброї і боеприпасів як однієї з форм транснаціональної злочинності вкрай обмежена [1].

У зв'язку із вище вказаним правоохоронним органам України бракує досвіду щодо протидії контрабанді зброї та боеприпасів, а також така діяльність потребує від правоохоронних органів злагодженої діяльності останніх як на внутрішньо державному рівні так зовнішньо міждержавному. Відповідно міжнародне співробітництво під час протидії контрабанді зброї та боеприпасів, насамперед, зумовлене необхідністю співпраці правоохоронних органів, так як контрабанда вчиняється саме транснаціональними організованими злочинними угрупованнями і таке співробітництво потребує системного вирішення невідкладних правових, організаційних та тактичних питань, що забезпечують сприятливі умови щодо виявлення та документування усіх членів організованих груп та інших учасників, які причетні до цього злочину та інших суміжних.

Важливість здійснення міжнародного співробітництва у галузі боротьби зі злочинністю для України потребує більш детального комплексного наукового дослідження окремих питань, пов'язаних із цією діяльністю. Деякі проблемні питання міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю, у тому числі за участю України, дедалі частіше стають предметом обговорення в засобах масової інформації, в наукових колах, а також предметом гострих дискусій [1, с. 10]. Саме тому правовий аналіз нормативно актів, що регулюють міжнародне співробітництво під час протидії контрабанді зброї та боеприпасів, а також необхідність удосконалення у цій сфері національного законодавства зумовило актуальність обраної теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним проблемам, пов'язаним з питанням міжнародного співробітництва під час протидії контрабанді зброї та боеприпасів, приділяли увагу відомі вітчизняні та зарубіжні вчені в різних галузях, зокрема К.В. Антонов, В.В. Варава, А.В. Войціховський, В.І. Гаврилюк, Р.Р. Грень, М.П. Данилюк, В.І. Дубина, Є.В. Зозуля, О.Г. Кальман, П.М. Каркач, Я.М. Когут, Р.В. Мельник, С.О. Павленко, В.Г. Севрук, О.М. Трішник, О.І. Хараберюш, С.В. Чучко та ін.

Мета статті – правовий аналіз нормативних актів, що регулюють міжнародне співробітництво правоохоронних органів під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правильно організована взаємодія правоохоронних органів містить значні потенційні можливості щодо зменшення кількості нерозкритих злочинів, здійснення профілактичних заходів, підвищення ефективності правоохоронної діяльності в цілому [2, с. 97]. Отже, взаємодія є обов'язковою категорією для успішного здійснення будь-якої спільної діяльності. Не є винятком розкриття і розслідування кримінальних правопорушень, адже ефективність поєднання сил і засобів правоохоронних органів забезпечить найбільш швидке притягнення до відповідальності винних у вчиненні протиправного діяння [3, с. 267; 4]. Відповідно процес інтеграції міжнародних норм та застосування міжнародних стандартів, які регламентують діяльність поліції, викликаний умовами часу, які зумовлюють необхідність прийняття ряду інших стандартів [5, с. 71].

Нормативно-правовим забезпеченням міжнародного співробітництва України у боротьбі зі злочинністю є чимало законодавчих актів, міжнародних угод, які в сукупності визначають засади зовнішньої політики держави у сфері протидії злочинності. Так, ст. 2 Закону України «Про основи національної безпеки України» від 21 червня 2018 р. визначає, правову основу державної політики у сферах національної безпеки і оборони становлять Конституція України, цей та інші закони України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також видані на виконання Конституції та законів України інші нормативно-правові акти. А також ст. 24 визначає, що: міжнародне співробітництво з питань національної безпеки є однією з форм реалізації державної політики у сфері національної безпеки і спрямовується на захист національних інтересів України; засади міжнародного військово-технічного співробітництва визначаються законодавством України; міжнародне співробітництво з питань національної безпеки здійснюється під загальним керівництвом Президента України [6].

Згідно з Постановою пленуму Верховного суду України «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» від 3 червня 2005 року № 8 п/7, умисне незаконне переміщення через митний кордон України без спеціального дозволу, який надають в установленому відповідними нормативними актами порядку, історичних і культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних або вибухових речовин, зброї та боєприпасів (окрім гладкоствольної мисливської зброї та бойових припасів до неї) [7], а також стратегічно важливих сировинних товарів, щодо яких законодавством встановлено відповідні правила вивезення за межі України, є контрабандою і передбачає кримінальну відповідальність незалежно від способу переміщення, вартості чи розміру предмета цього злочину [8].

Також згідно зі статтею 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативні підрозділи зобов'язані здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародними антитерористичними організаціями, з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення злочинів [9, с. 100]. Під час проведення оперативно-розшукових заходів та слідчих дій з розкриття злочинів, пов'язаних з незаконним обігом вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухівки та вибухових пристроїв, правоохоронні органи можуть одержати каналами Інтерполу інформацію про: країну-виробника зброї; основні технічні характеристики зброї, боєприпасів, вибухівки та вибухових пристроїв; час та місце реалізації зброї торговим підприємством або заводом виробником; можливості її експортування в інші країни; розшук певної зброї або вибухового пристрою; наявність відомостей кримінального характеру на осіб, які нею володіли; вчинення аналогічних злочинів в інших країнах [10, с. 45].

У свою чергу міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинністю як напрям кримінальної політики держави має різні аспекти, серед яких можна зазначити інформаційно-аналітичний, організаційно-правовий, методичний та ресурсний аспекти [11, с. 65]. Отже, основними формами міжнародної співпраці з виявлення зазначених злочинів та осіб, які входять у склад ОЗГ, які вчиняють контрабанди зброї та боєприпасів є: обмін оперативно-розшуковою та іншою правовою інформацією в основі направлення та виконання запитів і повідомлень щодо членів злочинних груп та способів учинення контрабанди; спільне проведення спеціальних операцій типу «Канал» і міжнародних контрольованих поставок з перекриття наркотрафіків; проведення заходів із профілактики міжнародного наркобізнесу; оголошення розшуку членів ОЗГ на основі міждержавних договорів з виконання персональних звернень до держави-партнера; розроблення проблем з вивчення та аналізу детермінантів, які спонукають учинення міжнародних наркозлочинів та запровадження заходів їх усунення; організація спільних навчань з проведення

міжнародних 138-ми контрольованих постачань наркотичних засобів, а також обмін досвідом роботи поліцейських та інших органів у протидії наркобізнесу [4, с. 85–86].

Аналізуючи міжнародні та європейські документи, що стосуються діяльності поліції, можна говорити, що європейські стандарти діяльності правоохоронних органів – це основоположні принципи їх функціонування, спрямовані на забезпечення європейських цінностей в їх діяльності: верховенство права; прозорість діяльності та підзвітність суспільству; дотримання балансу між інтересами суспільства та інтересами окремого громадянина; захист свобод і основоположних прав людини та громадянина. Враховуючи специфіку поліцейської діяльності, ці принципи стосуються в першу чергу застосування запобіжних заходів, які обмежують права громадян (затримання, арешт, обшук тощо), застосування сили та зброї; попередження тортур та іншого негуманного поводження; організації роботи з громадянами та підзвітності, оскільки поліція для населення є органом державної влади з обов'язками надання правоохоронних послуг [12, с. 283].

Щодо міжнародної взаємодії правоохоронних органів, то тут існує спільний наказ Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби України «Про затвердження Інструкції та порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів», котрим із ціллю покращення співпраці правоохоронних органів України з правоохоронними департаментами іноземних держав у рамках Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу встановлено шляхи їхньої співпраці щодо підвищення якості боротьби з криміналітетом. Ця вищевказана Інструкція була розроблена відповідно до нормативно-правової бази України, яка дає можливість співпрацювати Національному Центральному бюро Інтерполу України з Генеральним секретаріатом Інтерполу зарубіжних держав щодо розкриття та розслідування злочинів, які виходять за межі України не тільки кримінального спрямування але й економічного [13].

Якщо на території України було вчинено викрадення вогнепальної зброї і є вірогідні відомості про те, що вона вивезена за кордон, правоохоронні органи можуть оголосити міжнародний розшук цієї зброї як у одній, так і в кількох країнах. При зверненні до НЦБ зазначають стисло фабулу злочину, номер кримінальної (оперативно-розшукової) справи, матеріалу перевірки, дату їх порушення та орган, який здійснює провадження, тип зброї, калібр, марку, модель, номер серії та рік випуску, довжину ствола, колір металу, інше наявне маркування). До запиту за наявності додають фотографію зброї. Для встановлення належності вогнепальної зброї або вибухового пристрою іноземного виробництва, його системи, моделі, способу виготовлення, а також країни-виробника правоохоронні органи перед зверненням до НЦБ попередньо перевіряють цю зброю чи вибуховий пристрій із залученням фахівців експертно-криміналістичних підрозділів. Під час розслідування злочинів, пов'язаних з підркобою документів, правоохоронні органи, за необхідності, каналами Інтерполу перевіряють їх автентичність, а також можливе використання цих документів злочинцями на території інших країн. Для цього до НЦБ надсилають запит, у якому зазначають номер кримінальної (оперативно-розшукової) справи, матеріалу перевірки, дату їх порушення та орган, який здійснює провадження, обставини виявлення чи вилучення документа із обґрунтуванням необхідності звернення до НЦБ, вид документа (паспорт, посвідчення водія, довідка, свідоцтво, диплом тощо), у якій країні, яким органом (організацією, установою, фірмою) видано документ, номер та дату його видачі, анкетні дані особи, у якої вилучено документ, та на кого його було оформлено. Також, до запиту в НЦБ додають ксерокопію документа, що перевіряється [10, с. 45].

Активну зовнішню політику у сфері юстиції, свободи та безпеки Україна проводить з Європейським Союзом. Одним із позитивних результатів налагодження співробітництва України з ЄС у галузі протидії злочинності є підписання 4 грудня 2009 р. Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом (Європол) про стратегічне співробітництво [14]. Першочергово підписання цієї Угоди між Україною та Європол викликане необхідністю посилення міжнародної співпраці у сфері боротьби зі злочинністю. Так, метою Угоди є посилення співробітництва країн-членів Європейського Союзу з Україною через Європол у сфері запобігання, виявлення, припинення та розслідування найнебезпечніших транснаціональних злочинів, а саме: незаконний обіг наркотиків; злочини, пов'язані з ядерними та радіоактивними речовинами; нелегальна контрабанда іммігрантів; торгівля людьми; злочини, пов'язані з автотранспортними засобами; підробка грошових знаків та інших платіжних засобів; нелегальна діяльність, пов'язана з відмиванням грошей [15].

Практика міжнародного співробітництва національних правоохоронних структур свідчить про те, що вагома робота в цьому напрямі проводиться з Радою Європи. Про високий рівень такого співробітництва свідчать конвенції: Європейська конвенція про видачу правопорушників від 1957 р. (підписана Україною 29 травня 1997 р., ратифікована 16 січня 1998 р.); Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 1959 р. (підписана Україною 29 травня 1997 р., ратифікована 16 січня 1998 р.); Європейська конвенція про міжнародну дійсність кримінальних вироків від 1970 р. (підписана Україною 9 червня 2000 р., ратифікована 26 вересня 2002 р.); Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 1972 р. (ратифікована Україною 28 вересня 1995 р.); Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом від 1990 р. (підписана Україною 29 травня 1997 р., ратифікована 26 січня 1998 р.); Конвенція про передачу засуджених осіб від 1983 р. (ратифікована Україною 28 вересня 1995 р.) [16] тощо.

У Протоколі проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових і компонентів, а також боєприпасів до неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй (ООН) проти транснаціональної організованої злочинності, прийнятий 31 травня 2001 року в м. Нью-Йорк, до якого Україна приєдналася 2 квітня 2013 року, зазначено, що незаконне виготовлення та обіг вогнепальної зброї, її складових і компонентів, а також боєприпасів до неї завдають шкоди безпеці кожної держави і регіону загалом, створюючи загрозу для благополуччя народів, їх соціально-економічного розвитку, права на мирне життя. Статтею 3 в Протоколі визначено поняття «незаконний обіг» – увезення (вивезення), придбання, продаж, доставка, переміщення або передача вогнепальної зброї, її складових і компонентів, а також боєприпасів до неї з території або територією однієї держави-учасниці на територію іншої держави-учасниці, якщо будь-яка із зацікавлених держав-учасниць не надає дозволу на це згідно з положеннями цього Протоколу або якщо вогнепальна зброя не має маркування, нанесеного відповідно до ст. 8 цього Протоколу [8].

Сьогодні, крім держав-членів Європейського Союзу, за двосторонніми стратегічними та оперативними угодами Європол співпрацює також із Канадою, США, Ісландією, Норвегією, Росією, Швейцарією, Туреччиною, Албанією, Боснією і Герцеговиною, Хорватією, Македонією, Молдовою й такими міжнародними організаціями, як Європейський банк розвитку та заощаджень, Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол), Всесвітня митна організація (WCO) та Європейський центр контролю за наркотиками і наркоманією (EMCDDA) [17]. Отже, одним із перспективних напрямів є співпраця силових структур України із Євросоюзом, необхідність якої зумовлена поширенням фактів контрабандного ввозу незареєстрованої вогнепальної зброї та основних номерних частин такої зброї до України. Оперативний доступ до обліків зброї країн ЄС надасть можливість вживати більш ефективних заходів щодо припинення діяльності злочинних угруповань, які займаються контрабандним переміщенням зброї через кордон України [8].

Загалом, взаємодія з Європолем зводиться до таких видів напрямів її здійснення, як: 1) обмін інформацією (відповідно до національного законодавства держав – членів ЄС) між офіцерами зв'язку Європолу (ELOs) кожної з країн; 2) реалізація відповідних заходів національними поліцейськими органами за допомогою оперативного аналізу інформації; 3) підготовка стратегічних рапортів (оцінювання загрози зростання кількості злочинів) і аналіз кримінальної активності на підставі інформації, наданої державами – членами ЄС, зібраної самим Європолем або отриманої з інших джерел; 4) проведення експертизи й технічної підтримки розслідувань та поліцейських операцій у межах ЄС під контролем і за відповідальності зацікавлених держав; 5) розвиток аналітичних поліцейських підрозділів і гармонізації методів ведення слідства в державах – членах ЄС [18, с. 128–129].

Отже наведемо деякі приклади ефективного міжнародного співробітництва.

Наприклад, за підтримки Європолу в Польщі розкрито групу контрабандистів, які поставляли зброю, зокрема, до України. У рамках дворічного розслідування контрабанди зброї зі Словаччини до Польщі, України та Росії в Польщі за підтримки Європолу розкрита злочинна група з 12 осіб. Раніше під час цього розслідування були затримані дев'ятеро українців, повідомляє у четвер прес-служба Європолу. "Розслідуване організоване злочинне угруповання незаконно провозило зброю зі Словаччини до Польщі, Росії та України. 96 вилучених одиниць вогнепальної зброї включають револьвери, пістолети, автоматичні гвинтівки та ручні кулемети. За підсумками дня акції також було конфісковано декілька тисяч патронів різного калібру та одну ручну гранату. Крім того, під час обшуку будинку було виявлено готівку на суму понад EUR 50 тис., а також 14 рослин марихуани і деяку кількість амфетаміну", – повідомляє прес-служба організації. У Європолі деталізували, що ця акція була здійснена в рамках більшого дворічного розслідування, проведеного польською прикордонною службою, яке, крім сьогоденішньої конфіскації, привело

до вилучення майже 200 одиниць вогнепальної зброї, включаючи так звані рушниці Флобера та майже 2700 одиниць боєприпасів [19].

СБУ спільно із європейськими правоохоронними органами заблокувала канал нелегального переправлення в Україну складових частин вогнепальної зброї. Одержані комплектуючі зловмисник використовував для приведення у бойовий стан пістолетів-кулеметів іноземного зразка для криміналітету. Під час обшуку у контрабандиста вилучено: 2 пістолети-кулемети SA-24 і SA-26; 4 корпуси гранат Ф-1; уніфіковані запали ручної гранати; понад 600 набоїв різного калібру; порох для виготовлення боєприпасів; прилади та обладнання для ремонту і переробки вогнепальної зброї. Вилучені засоби ураження направлено на експертизу. За попередньою версією слідства, протиправну діяльність організував мешканець Києва. Зловмисник налагодив незаконне переправлення комплектуючих до автоматичної зброї з однієї з європейських країн. Контрабандний товар він отримувал від своїх іноземних спільників через сервіси міжнародної пошти. Бойові елементи зловмисник використовував для ремонту і перероблення стрілецької зброї для подальшого збуту представникам кримінальних кіл. Підпільну майстерню він обладнав у власному гаражному приміщенні. Правоохоронці затримали організатора схеми під час отримання посилки з комплектуючими на одному із поштових відділень столиці. У ході огляду відправлення співробітники СБУ виявили 10 ствольних планок та 15 магазинів для автоматичної стрілецької зброї типу «Scorpion». Наразі у межах кримінального провадження, розпочатого слідчими СБУ за ч. 1 ст. 201 (контрабанда) Кримінального кодексу України, вирішується питання щодо повідомлення затриманому про підозру та обрання міри запобіжного заходу. Тривають слідчі дії для встановлення всіх обставин правопорушення і притягнення до відповідальності інших осіб, причетних до незаконної діяльності. Заходи з викриття і блокування контрабандного каналу проводило Управління СБУ в Закарпатській області за процесуального керівництва Закарпатської обласної прокуратури [20].

Окремо слід виокремити взаємодії органів СБУ з правоохоронними органами США. Так з початку року Служба безпеки України вилучила предметів контрабанди і виявила порушень митних правил на 204 млн. гривень. Ці вилучення відбувалися, зокрема, у межах 38 досудових розслідувань, а фігурантам справ оголошені підозри за ст. 201 Кримінального кодексу України («Контрабанда»). Серед предметів контрабанди трапляються зброя, заборонені речовини, культурні цінності, деревина тощо. Так, нещодавно СБУ затримала організатора каналу збуту вогнепальної зброї. Зловмисники замовляли комплектуючі на спеціалізованих сайтах в одній із країн Північної Америки. Сервіси доставки надсилали їх в Україну, як спортивне спорядження. Тут зброєю збирали і продавали на Інтернет аукціонах [21].

Насамкінець, хотілося б наголосити, що використання зарубіжного досвіду повинно співвідноситися із національною правовою системою, її специфікою та реаліями, а не являти собою захоплення звучними і зовні привабливими назвами тієї чи іншої структури [22]. Підсумовуючи вищевикладене, слід погодитися з К.В. Антоновим та В.В. Варавою, що Україна у здійсненні своєї зовнішньої політики намагається забезпечити політичний, ідеологічний та організаційний вплив на існуючий міжнародний механізм з протидії злочинності, який би, з одного боку, відповідав національним інтересам нашої держави, а з іншого – відбивав тенденції розвитку міжнародних відносин на сучасному етапі. Віднесення проблеми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю до важливих напрямків зовнішньополітичної діяльності України буде сприяти підвищенню авторитету держави в цілому, оскільки від нашої готовності до міжнародної співпраці у зазначеній сфері залежить престиж держави в очах міжнародної спільноти [1, с. 14].

Висновок. Отже, необхідно зауважити, що міжнародне співробітництво України зводиться не лише до здійснення практичних заходів для розкриття злочину, розшуку і видачі злочинців зацікавленій державі. Важливим чинником ефективної протидії будь-яким проявам злочинності є налагодження співпраці між державами щодо обміну досвідом; проведення наукових досліджень; надання професійно-технічної допомоги; обміну й навчання фахівців у міжнародних і національних центрах тощо [15; 4].

Список використаних джерел:

1. Антонов К. В., Варавва В. В. Актуальні проблеми міжнародного співробітництва щодо запобігання та протидії контрабанді зброї та боєприпасів. *Вісник Академії митної служби України. Сер. : Право.* 2014. № 1. С. 114–119.
2. Хараберюш О. І. Особливості взаємодії оперативних підрозділів правоохоронних органів України щодо протидії організованим злочинним угрупованням у сфері нелегальної міграції. *Право і Безпека.* 2006. Т. 5. № 5. С. 97–100.

3. Чучко С. Особливості взаємодії правоохоронних органів у розслідуванні шахрайства в купівлі-продажу товарів через мережу Інтернет. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 12. С. 267–271.
4. Севрук В. Г. Міжнародне співробітництво оперативних та інших підрозділів правоохоронних органів під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2021. № 2. С. 80–89.
5. Когут Я.М. Адміністративно-правове регулювання діяльності органів місцевої міліції : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.07 / Ярослав Михайлович Когут. Львів, 2008. 264 с.
6. Про національну безпеку України: закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
7. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил, умисне незаконне переміщення через митний кордон України без спеціального дозволу, який надається в установленому відповідними нормативними актами порядку, історичних і культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних або вибухових речовин, зброї та боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї та бойових припасів до неї) : Постанова пленуму Верховного суду України від 3 черв. 2005 р. № 8. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-0>.
8. Мельник Р.В. Огляд законодавчої бази з питань протидії контрабанді зброї в Україні. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/3718>
9. Грень Р.Р. Взаємодія оперативних підрозділів правоохоронних органів України у протидії злочинам у сфері обігу наркотичних засобів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2016. Вип. 38(2). С. 99–102.
10. Гаврилюк В. І., Дубина В. І., Данилюк М. П. Актуальні аспекти міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України на напрямку протидії торгівлі людьми К. : Цифра, 2007. 175 с.
11. Зозуля Є. В. Міжнародне співробітництво органів внутрішніх справ України: історико-правове дослідження : монографія. Донецьк : ДЮІ, 2014. 802 с.
12. Тріпник О.М. Досвід європейських країн у реформуванні органів внутрішніх справ України. Роль правоохоронних органів у формуванні правової держави в умовах євроінтеграції України [Текст] : матеріали Всеукр. підсумк. наук.-практ. конф. Частина 1 (Київ, 12 берез. 2015 р.) К. : Нац. акад. внутр. справ. 2015. С. 283–285.
13. Кальман О. Г. Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності. Харків : Право, 2001. С. 186–210.
14. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво від 4 груд. 2009 р. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
15. Войціховський А. В. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України. *Право і безпека*. № 3(35). 2010. С. 10–15.
16. Про передачу засуджених осіб : конвенція від 21 берез. 1983 р. № 112. URL: <search.ligazakon.ua/l.doc2.nsf/link1/МИ83КОЗИ.htm>
17. Підписання угоди про стратегічну співпрацю України з Європолем. 4 груд. 2009 р. URL: <http://www.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/38417.htm>
18. Каркач П. М. Координація діяльності правоохоронних органів держав – членів Європейського Союзу. *Історико-правовий часопис*. 2013. № 1. С. 127–134.
19. За підтримки Європолу в Польщі розкрито групу контрабандистів, які поставляли зброю, зокрема, до України. *Інтерфакс-Україна*. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/general/750730.html>
20. СБУ попередила контрабанду в Україну комплектуючих до автоматичної зброї. <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-poperedyala-kontrabandu-v-ukrainu-komplektuiuchykh-do-avtomatychnoi-zbroi>
21. СБУ вилучила предметів контрабанди на 204 млн гривень та розпочала 47 розслідувань щодо корупції на митниці. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-vyluchyla-predmetiv-kontrabandy-na-204-mln-hryven-ta-rozpochala-47-rozsliduvan-shchodo-koruptsii-na-mytnytsi>
22. Севрук В. Г., Павленко С. О. Міжнародні стандарти реформування національної муніципальної поліції. *Правоохоронна та правозахисна діяльність поліції в умовах формування громадянського суспільства в Україні* [Текст] : матеріали підсумк. наук.-практ. конф. (Київ, 9 квіт. 2016 р.) / [ред. кол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. С. 253–255.